

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 54 (3).

IZDAN 1 SEPTEMBRA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12572

Skalla Otto, Troppau, Č. S. R.

Postupak za lakovanje hartije i kartona svih vrsta.

Prijava od 27 maja 1935.

Važi od 1 novembra 1935.

Poznate su hartije zaptivene za masti, na pr. pergamin-hartije, koje su za mast više ili manje nepropustljive, no ipak su ove nezavisno od njihovih drugih osobina malo otporne prema vlazi i stoga se ne mogu prati. S druge strane poznate su hartije odnosno kartoni, koji su lakovani isparljivim lakovima ili i kazeinskim lakovima sa vodom ili t. sl. i koji su unekoliko otporni prema vodi i u izvesnoj meri se mogu i prati, ali ove hartije opet nisu otporne prema uljima i mastima i tome odgovarajući pri slučajnom tretiranju uljem ili mastima dobijaju ružne masne mrlje. Dalje je poznato, da se na pr. tako zvani kožni papiri pre lakovanja rastvorima špiritusa i šelaka ili elastičnim kopal-lakom premazuju retkim rastvorom lepka ili kazeina, no ipak ovome je cilj, da se premaz boje pre stvarnog lakovanja zaštiti protiv uticaja rastvarajućeg sredstva i sredstva za razblaživanje. Takve hartije pak nisu ni otporne prema vodi u smislu pranja, ni otporne prema masti, pošto je zaštitni sloj lepka ili kazeina i suviše tanak i tome odgovarajući prema iskustvu ima veoma mnoge pore, kroz koje masne substance mogu lako dospeti do po sebi veoma sposobne za upijanje površine hartije.

Postupak po pronalasku otklanja gornja gornje nezgode i sastoji se u tome, što se hartija iz više slojeva (dupleks ili trip-

leks-karton) samo po gornjem, naročito dobro tutkaiisanom sloju pre lakiranja snabdevena srazmerno debelim (bar 0,02 mm) providnim osnovnim premazom, koji se sastoji iz veoma koncentrisanog (najviše 75% vode) glutinskog rastvora, koji sadrži samo malu količinu glicerina ili t. sl. (najviše 10%), koji ne prodire u dubinu hartije, posle čega isti po sušenju biva na poznat način otvrdnjava sredstvima za štavljenje, i najzad po otvrdnjavanju nanosa biva na po sebi poznat način prevlačen otpornim, u vodi i prema toploti, lakom.

Postupak može biti izvođenjen prema nižem primeru izvođenja:

Naštampana ili štampana odnosno svakako uzorkom za otisak snabdevena traka iz dupleks kartona ili t. sl. biva na kakvoj mašini za lakovanje ili na proizvoljan drugi podesan način snabdevena debelo nanesenim osnovnim premazom niže izloženog, radi primera, sastava i to: 100 delova želatinskog lepka, 10 delova lateksa, 6 delova glicerina, 250 delova vode u zagrejanom stanju.

Po svakako dovodom vode ubrzanom sušenju premaza osnovni premaz biva premazivan rastvorom za otvrdnjavanje na primer nižeg sastava i to: 100 delova 40% fomalinskog rastvora, 500 delova vode, 500 delova špiritusa, 5 delova glicerina.

Po potpunom sušenju ovog drugog premaza, koji izvodi otvrdnjavanje, koje korisno još može biti ubrzano dejstvom toplote, koja bitno potpomaže otvrdnjavanje, vrši se zatim na poznat način i treće premazivanje, t. j. lakovanje kakvim podesnim lakom, na primer kakvim nitro-lakom, pri čemu se i ovde radi ubrzanja procesa sušenja preporučuje odgovarajuće toplotno dejstvo. Kao lakovi se korisno upotrebljuju takvi u toploti postojani lakovi, da isti ne trpe štete ni onda, kada se lonci sa ključalom vodom stave na emaljisanu hartiju, a da ne nastupi prijanjanje lonca na sličan način kao kod upotrebe mušeme. Postojanost prema toploti laka je i takva, da je na pr. bez daljeg moguće, da se hartija na sličan način kao i rublje pegla, naravno samo kratkotrajnim prelazom vrelim gvožđem (utijom). Gotovi proizvod može zatim radi povećanja svoje gipkosti na svome naličju biti još ovlažen glicerinskom vodom.

Koristi ovoga oplemenjavanja emaljsane površine, koje ne utiče štetno na gipkost produkta, sastoji se u tome, da uz dovoljnu upotrebu jeftinog sredstva za obrazovanje osnove i usled, ovim uspešno odstranjene prirodne sposobnosti na usisavanje hartije, odnosno kartona i t. sl. uz mali utrošak relativno skupih, isparljivih lakova biva dobiven proizvod sa emaljisanom površinom, čija je premazana strana pre svega otporna prema masti a zatim se može i prati, tako, da se s jedne strane kod tretiranja površine uljanim ili masnim supstancama ne mogu obrazovati ružne masne mrlje i s druge strane se površina proizvoda u slučaju isprljanosti može lako očistiti, bez štete, hladnom kao i toplom vodom, odnosno vrelom vodom čak i uz upotrebu sapuna.

Suprotno do sada poznatim postupcima, omogućuje pronalazak korisno izvođenje

veoma otpornog prema masti i u punoj meri sposobnog za pranje, veoma gipkog proizvoda iz hartije ili kartona sa emaljisanom površinom, koji je podesan za raznovrsne ciljeve upotrebe, naročito u pogledu na njegovu jeftinoću, na pr. kao zamena mušeme za ciljeve oblaganja stolova u kuhinjama, i u domaćinstvu se može takmičiti sa sličnim proizvodima, što čini da pronalazak predstavlja važan tehnički napredak.

Patentni zahtevi:

1) Postupak za lakovanje hartije odnosno kartona za oblaganje stolova, podova, zidova ili t. sl. uz upotrebu s jedne strane lepka sa dodatcima, kao glicerina ili t. sl. sa sledujućim otvrdnjavanjem, i s druge strane uz upotrebu elastičnih lakova, naznačen time, što se hartija iz više slojeva samo po najvišem naročito dobro smolom tutkalisanom sloju pre lakovanja snabdeva srazmerno debelim (bar 0,02 mm) providnim osnovnim premazom, koji se sastoji iz veoma koncentrisanog glutinskog rastvora, koji sadrži najviše do 75 % vode i samo malu količinu glicerina ili t. sl. (najviše 10%), i koji ne prodire u dubinu hartije, posle čega po sušenju na poznat način biva otvrdnjavan tretiranjem sredstvima za štavljenje i najzad po otvrdnjavanju nanosa se na po sebi peznat način prevlači prema vodi otpornim, i prema toploti postojanim lakom.

2) Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što se za osnovni premaz u 250 delova vode rastvara 100 delova želatinskog lepka, 10 delova lateksa, 6 delova glicerina i što se rastvor za otvrdnjavanje sastoji iz na primer 100 delova 40%-nog formalinskog rastvora, 500 delova vode, 500 delova špiritusa i 5 delova glicerina.